

Nr 2.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1946 kl. 1 em.

Bevillningsutskottets betänkande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I en den 12 januari 1946 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 23, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga vid propositionen fogade förslag till

1) lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), samt

2) förordning om ändrad lydelse av 20 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

De ovannämnda vid propositionen fogade författningsförslagen äro av följande lydelse:

1) Förslag

till

lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370).

Härigenom förordnas, att 30 § 3 mom. kommunalskattelagen den 28 september 1928¹ skall erhålla följande ändrade lydelse.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

30 §.

30 §.

3 mom. För försäkringsrörelse, som drivits av *utländsk försäkringsanstalt*, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas 5 procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven sjö- och trafikförsäkringsrörelse, 6 procent av

3 mom. För försäkringsrörelse, som drivits av *utländsk försäkringsanstalt*, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas 5 procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven sjö- och trafikförsäkringsrörelse, 6 procent av

¹ Senaste lydelse, se 1930:190.

(Nuvarande lydelse)

anstaltens premieinkomst av här bedriven brandförsäkringsrörelse, 15 procent av anstaltens premieinkomst av här bedriven livförsäkringsrörelse och 10 procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse.

(Föreslagen lydelse)

anstaltens premieinkomst av här bedriven brandförsäkringsrörelse samt 10 procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedriven försäkringsrörelse.

Denna lag träder i kraft dagen efter den, då lagen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling. Lagen skall äga tillämpning jämväl med avseende å det beskattningsår, för vilket taxering av beskattningsnämnd i första instans verkställes under år 1946.

2) Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 20 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Härigenom förordnas, att 20 § förordningen den 28 september 1928 om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

20 §.

Varje år — — — före taxeringsåret.

Vid bestämmandet av procenttalen skall iakttagas att, även om dessa i övrigt bestämmas olika för de i 18 § 2 mom. under a) och de i samma mom. under b) avsedda skattskyldiga, procenttalet för *svenska försäkringsanstalter* likväl skall, såvitt avser i försäkringstekniskt hänseende till livförsäkringsverksamhet hänförlig inkomst, bestämmas lika med procenttalet för fysiska personer. Såsom till livförsäkringsverksamhet

Föreslagen lydelse:

20 §.

Varje år — — — före taxeringsåret.

Vid bestämmandet av procenttalen skall iakttagas att, även om dessa i övrigt bestämmas olika för de i 18 § 2 mom. under a) och de i samma mom. under b) avsedda skattskyldiga, procenttalet för *livförsäkringsanstalter* likväl skall bestämmas lika med procenttalet för fysiska personer. *Driver försäkringsanstalt* jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skall dock vad nu sagts gälla, såvitt angår svensk an-

¹ Senaste lydelse, se 1945: 898.

(Nuvarande lydelse)

hänförlig inkomst skall, om försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, anses den del av anstaltens beskattningsbara belopp, som efter förhållandet mellan den i försäkrings- tekniskt hänseende till livförsäkrings- verksamheten hänförliga nettointäk- ten och anstaltens sammanlagda net- tointäkt belöper å livförsäkringsrö- relsen.

(Föreslagen lydelse)

stalt, allenast den del av anstaltens beskattningsbara belopp som efter förhållandet mellan den i försäkrings- tekniskt hänseende till livförsäkrings- verksamheten hänförliga nettointäk- ten och anstaltens sammanlagda net- tointäkt belöper å livförsäkringsrörel- sen och, såvitt angår utländsk anstalt, allenast den del av nämnda belopp som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livför- säkringsrörelsen och anstaltens sam- manlagda skattepliktiga nettointäkt av försäkringsrörelse belöper å livförsäk- ringsrörelsen.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Beträffande vad i propositionen anförts till stöd för de däri framlagda förslagen får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till ovannämnda statsrådsprotokoll.

I 30 § 3 mom. kommunalskattelagen — vilket stadgande enligt 2 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt är tillämpligt jämväl vid beräkning av skattepliktig inkomst enligt nämnda förordning — stadgas bland annat, att för livförsäkringsrörelse, som drivits av utländsk försäkringsanstalt, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas 15 procent av anstaltens premieinkomst av den här bedrivna rörelsen. Skatt påföres sålunda icke som beträffande svensk livförsäkringsanstalt efter det verkliga överskottet på rörelsen med tillägg av en tredjedel av räntan å vissa för försäkringstagarnas räkning fonderade reserver, det s. k. ränteskatteunderlaget, utan efter en schablonmässigt beräknad inkomst. Grundbeloppet för den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten fastställes därvid jämlikt 18 § 2 mom. b) statsskatteförordningen till 10 procent av det beskattningsbara beloppet och skatten utgår med det procenttal av det sålunda fastställda grundbeloppet, som varje år jämlikt 20 § samma förordning bestämmes att gälla för de i berörda författningsrum omförmälda skattskyldiga (svenska aktiebolag m. fl.). Detta procenttal har alltsedan år 1940 utgjort 200, medan procenttalet för de i 18 § 2 mom. a) och c) omförmälda skattskyldiga, däribland fysiska personer, utgjort 150. I fråga om fastställande av nyssnämnda procenttal gällde samma regler för inländsk som för ut-

ländsk livförsäkringsanstalt till år 1943, då i 20 § statsskatteförordningen infördes ett tillägg av innehåll att vid bestämmande av skatteprocentalen skulle iakttagas att, även om dessa tal i övrigt bestämdes olika för de i 18 § 2 mom. under a) och de i samma mom. under b) avsedda skattskyldiga, procenttalet för svenska försäkringsanstalter likväl skulle, såvitt avsåge i försäkringstekniskt hänseende till livförsäkringsverksamhet hänförlig inkomst, bestämmas lika med procenttalet för fysiska personer. I följd härav har inländsk livförsäkringsanstalt haft att betala skatt med 150 procent av det för anstalten fastställda grundbeloppet, medan utländsk livförsäkringsanstalt haft att erlagga skatt med 200 procent av motsvarande grundbelopp.

Anledningen till det år 1943 gjorda tillägget till 20 § statsskatteförordningen framgår av det vid propositionen nr 172 till 1943 års riksdag fogade statsrådsprotokollet. Enligt vad där anföres hade svenska livförsäkringsbolags förening hos Kungl. Maj:t hemställt om vissa lättnader i de svenska livförsäkringsanstalternas beskattning. Därvid anförde föreningen bland annat, att vid kommunalskattelagens tillkomst en beskattning hos försäkringsgivaren, lämpligt avvägd i förhållande till den som eljest skulle åvilat försäkringstagarna, ansetts kunna vinnas genom att ränteskatteunderlaget bestämts till $\frac{1}{3}$ av räntan å premiereserv och premieåterbäringsreserv, men att förhållandena sedermera förändrats. För att återföra livbolagens räntebeskattnings till det läge i förhållande till beskattningen av enskilda personer, vilket rått vid lagens tillkomst, borde ränteskatteunderlaget nedsättas till $\frac{1}{4}$ av räntan å nämnda reserver. Alternativt ifrågasatte emellertid föreningen ett annat förfaringssätt, som skulle leda till i stort sett samma resultat. Härom anförde föreningen:

Enligt 18 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt utgår inkomst- och förmögenhetsskatt med viss i särskild ordning bestämd procent av ett för den skattskyldige fastställt grundbelopp. Detta grundbelopp var tidigare för försäkringsanstalts inkomst i den mån den icke belöpte på aktieägarna, d. v. s. för ömsesidiga försäkringsbolag hela inkomsten och för försäkringsaktiebolagen i det närmaste all inkomst av livförsäkringsrörelse, bestämt till 6 procent av det beskattningsbara beloppet, medan det för försäkringsaktiebolagens inkomst i övrigt var bestämt på samma sätt som för aktiebolag i allmänhet efter en varierande skala med ett maximum av 12 procent. Vid ändring av lagrummet år 1938 borttogs emellertid denna skillnad och grundbeloppet fastställdes för alla försäkringsanstalter till 10 procent av det beskattningsbara beloppet. För fysiska personer bestämdes maximum för bottenkattens grundbelopp samtidigt till 6,5 procent av det beskattningsbara beloppet.

Därest man nu återgår till en i huvudsak likartad uppdelning av försäkringsanstalternas inkomst som före år 1938, skulle vid det årliga bestämmandet enligt 20 § statsskatteförordningen av det procenttal av grundbeloppet, efter vilket bottenkatt skall uttagas, detta procenttal för försäkringstagnas inkomst inom livbolagen sättas lika med det för enskilda personer bestämda. Härigenom skulle olägenheterna av den olikformiga utvecklingen av skatteprocenten för livbolagen i jämförelse med skatteprocenten för enskilda i stort sett neutraliseras.

Vidare må här erinras om, att samtidigt med införandet av det förut angivna tillägget till 20 § statsskatteförordningen utfärdades en förordning om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt (Svensk författn.-saml. 1943 nr 265). Enligt sistnämnda förordning äger sådan anstalt åtnjuta avkortning av anstalten påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt samt värnsskatt eller restitution av redan erlagd dylik skatt med belopp, varmed anstalten på grund av taxering för visst taxeringsår påförd statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnsskatt samt allmän kommunalskatt sammanlagt överstiga den för anstalten samma år enligt statsskatteförordningen taxerade inkomsten ökad med det belopp, varmed avdrag för erlagda allmänna skatter jämlikt 4 § sistnämnda förordning vid taxeringen medgivits, men minskad dels med ränteskatteunderlaget och dels med anstalten för samma år påförd krigskonjunkturskatt, dock att avkortningen och restitutionen sammanlagt högst må omfatta summan av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten samt värnsskatten. Syftet med denna skattebegränsning, som sålunda icke gäller för utländsk livförsäkringsanstalt, var att skapa en garanti för att livbolagen icke skulle behöva betala större belopp i stats- och kommunalskatt än som motsvarade överskottet å deras verksamhet.

I en den 31 december 1943 dagtecknad, till finansdepartementet ingiven skrift har *det förenade danska lifförsäkringsaktiebolaget Hafnia, svenska avdelningen*, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte vidtaga erforderliga åtgärder för åvägabringande av

1. att det år 1943 utfärdade tillägget till 20 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt utsträcktes att gälla även för utländsk livförsäkringsanstalt;

2. att utländsk livförsäkringsanstalts inkomst av fastighet icke gjordes till föremål för kommunal eller statlig inkomstbeskattning, i den mån fastigheten tillhörde försäkringsrörelsen;

3. att den i 30 § 3 mom. kommunalskattelagen stadgade procentsatsen, efter vilken utländsk livförsäkringsanstalts skattepliktiga nettointäkt beräknades i förhållande till premieinkomsten, nedsattes från 15 till 5 procent; samt

4. att, om framställningen i sistnämnda del ej vunne bifall, tillämpningsområdet för den år 1943 utfärdade förordningen om begränsning av skatt för svensk livförsäkringsanstalt utvidgades så att förordningen bleve tillämplig även å utländsk livförsäkringsanstalt.

Över framställningen ha, efter remiss, *yttranden* avgivits av kammarrätten och försäkringsinspektionen samt av överståthållarämbetet, som därvid såsom eget utlåtande åberopat ett av t. f. taxeringsintendenten E. B. Lundquist till ämbetet avgivet yttrande.

I förevarande proposition ha förslag till ändrade bestämmelser framlagts endast såvitt angår frågorna om skatteprocenttalet för utländsk livförsäkringsanstalt och om 15-procentsschablonen för inkomstberäkningen.

Skatteprocenttalet för utländsk livförsäkringsanstalt.

Till stöd för sitt yrkande, att 1943 års tillägg till 20 § statsskatteförordningen måtte utsträckas att gälla även för utländsk livförsäkringsanstalt, har det *danska bolaget* anfört, att man vid tillkomsten av de nuvarande reglerna om beskattning av livförsäkringsrörelse utgått från att utländsk försäkringsanstalt skulle erlägga samma skatt som en svensk anstalt skolat betala, om rörelsen drivits av denna, men att den sålunda från början införda pariteten mellan de svenska och de utländska livbolagens beskattning genom 1943 års ändring av ifrågakvarande lagrum definitivt brutits. Det hjälpte icke längre att beräkna den skattepliktiga inkomsten för de utländska livbolagen efter en sådan procentsats av premieintäkten att den komme att motsvara det belopp, å vilket ett svenskt bolag under samma förhållanden skulle ha att erlägga skatt. Skattebördan för det utländska bolaget bleve likväl avsevärt tyngre.

Departementschefen har förorddat, att det år 1943 gjorda tillägget till 20 § förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt måtte utsträckas att gälla även i fråga om utländsk livförsäkringsanstalt.

15-procentsschablonen för inkomstberäkningen.

Det *danska bolaget* har hemställt, att det procenttal av premieinkomsten, efter vilket den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelse, som härstädes bedrivits av utländsk försäkringsanstalt, skall beräknas, måtte nedsättas från 15 till 5.

Departementschefen har i nu förevarande hänseende anfört följande:

»För ett slutgiltigt ställningstagande till det framlagda ändringsyrkandet erfordras utan tvivel ett mera omfattande material än det nu föreliggande. Med hänsyn till vad kammarrätten och försäkringsinspektionen anfört och då frågan ur statsfinansiell synpunkt är av ringa betydelse anser jag mig emellertid det oaktat icke böra motsätta mig, att procenttalet i enlighet med de nämnda myndigheternas förslag — och i avbidan på en blivande utredning i ämnet — nu nedsättes till 10.»

Utskottet. Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, får hemställa,

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 23, antaga de vid propositionen fogade förslagen till

1) lag om ändrad lydelse av 30 § 3 mom. kommunalskatte-
telagen den 28 september 1928 (nr 370); samt

2) förordning om ändrad lydelse av 20 § förordningen den 28 september 1928 (nr 373) om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt.

Stockholm den 7 februari 1946.

På bevillningsutskottets vägnar:

A. J. BÄRG.

Närvarande:

från första kammaren: herrar *Johan Bärq, Wahlmark, Velander, Sjödahl, Ekman, Frans Ericson, Björnsson, Wetter* och *Näsgård*, samt

från andra kammaren: herrar *Hagberg* i Malmö, *Björklund, Hammarlund, Olsson* i Gävle, *Sandberg, Orgård, Falk, Henriksson, Sundström* i Skövde och *Johansson* i Mysinge.
